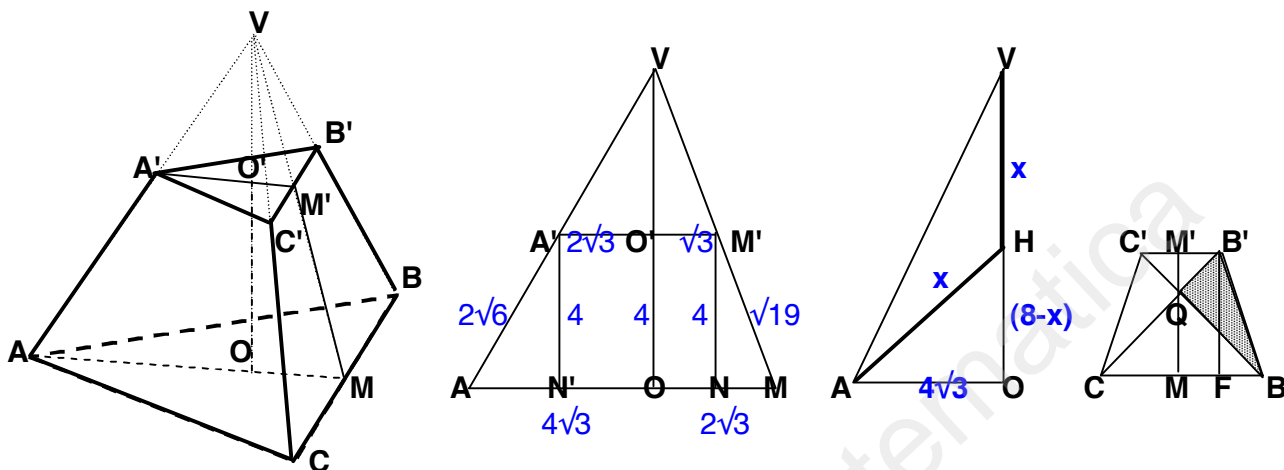

J2. TRUNCHIUL DE PIRAMIDĂ TRIUNghiULARA REGULATA - PROBLEME REZOLVATE

1. Un trunchi de piramidă triunghiulară regulată $ABCA'B'C'$ are perimetrele bazelor de 18 cm respectiv 36 cm și înălțimea OO' este doua treimi din latura bazei mici. Se cere:

- muchia laterală
- Al , At , V trunch.
- Al și V piramidei din care provine trunchiul
- Aria $\Delta BQB'$ unde Q este punctul de intersecție a segmentelor BC' și $B'C$
- Dacă punctul H este situat la distanța egală față de punctele A, B, C, V (virful piramidei din care provine trunchiul), calculați lungimea segmentului VH .

REZOLVARE

$$a) P_b = 18 \Rightarrow 3 \cdot A'B' = 18 \Rightarrow A'B' = 6 \text{ cm}; P_B = 36 \Rightarrow 3 \cdot AB = 36 \Rightarrow AB = 12 \text{ cm}; OO' = \frac{2}{3} \cdot A'B' \Rightarrow OO' = 4 \text{ cm}$$

$$\text{In } \Delta ABC \text{ echilateral, } AM = \frac{AB\sqrt{3}}{2} \Rightarrow AM = 6\sqrt{3} \text{ cm}; OM = \frac{1}{3} AM \Rightarrow OM = 2\sqrt{3} \text{ cm}; AO = 2 \cdot OM = 4\sqrt{3} \text{ cm}$$

$$\text{In } \Delta A'B'C' \quad A'M' = \frac{A'B'\sqrt{3}}{2} \Rightarrow A'M' = 3\sqrt{3} \text{ cm}; O'M' = \frac{1}{3} A'M' \Rightarrow O'M' = \sqrt{3} \text{ cm}; A'O' = 2 \cdot O'M' = 2\sqrt{3} \text{ cm}$$

$$\text{In } \Delta M'NM, \angle N = 90^\circ \Rightarrow M'M^2 = M'N^2 + NM^2 = 16 + 3 = 19 \Rightarrow M'M = \sqrt{19} \text{ cm}$$

$$\text{In } \Delta A'N'A, \angle N' = 90^\circ \Rightarrow A'A^2 = A'N'^2 + N'A^2 = 16 + 8 = 24 \Rightarrow A'A = 2\sqrt{6} \text{ cm}.$$

$$b) Al = \frac{(P_B + P_b) \cdot a_{tr}}{2} = \frac{(36 + 18) \cdot \sqrt{19}}{2} = 27\sqrt{19} \text{ cm}^2; A_B = \frac{AB^2 \sqrt{3}}{4} = \frac{144\sqrt{3}}{4} = 36\sqrt{3} \text{ cm}^2; A_b = \frac{36\sqrt{3}}{4} = 9\sqrt{3} \text{ cm}^2$$

$$At = Al + A_B + A_b = (27\sqrt{19} + 45\sqrt{3}) \text{ cm}^2; V = \frac{OO'}{3} (A_B + A_b + \sqrt{A_B \cdot A_b}) = \frac{4}{3} (36\sqrt{3} + 9\sqrt{3} + 18\sqrt{3}) = 84\sqrt{3} \text{ cm}^3.$$

$$c) \text{ Deoarece } A'M' = AM / 2 \Rightarrow A'M' = \text{linie mijlocie in } \Delta VAM \Rightarrow VO = 2 \cdot O'O = 8 \text{ cm}; VM = 2 \cdot M'M = 2\sqrt{19} \text{ cm}$$

$$Al_{\text{PIRAMIDA}} = \frac{P_B \cdot VM}{2} = \frac{36 \cdot 2\sqrt{19}}{2} = 36\sqrt{19} \text{ cm}^2; V_{\text{PIRAMIDA}} = \frac{A_B \cdot VO}{3} = \frac{36\sqrt{3} \cdot 8}{3} = 96\sqrt{3} \text{ cm}^3.$$

$$d) \text{Aria } \Delta BQB' = \text{Aria } \Delta BCB' - \text{Aria } \Delta BCQ ; \Delta CQM \sim \Delta CB'F \Rightarrow \frac{QM}{B'F} = \frac{CM}{CF} = \frac{QM}{\sqrt{19}} = \frac{6}{9} \Rightarrow QM = \frac{2\sqrt{19}}{3} \text{ cm}$$

$$\text{Aria } \Delta BCB' = \frac{B'F \cdot BC}{2} = \frac{\sqrt{19} \cdot 12}{2} = 6\sqrt{19} \text{ cm}^2, \text{ Aria } \Delta BCQ = \frac{QM \cdot BC}{2} = \frac{\frac{2\sqrt{19}}{3} \cdot 12}{2} = 4\sqrt{19} \text{ cm}^2 \Rightarrow$$

$$\text{Aria } \Delta BQB' = 6\sqrt{19} - 4\sqrt{19} = 2\sqrt{19} \text{ cm}^2$$

e) Dacă $HA=HB=HC \Rightarrow H$ este pe direcția centrului cercului circumscris ΔABC deci pe înălțimea VO

Notăm $VH=HA=x$; În ΔHOA , $AO=4\sqrt{3}$, $HO=VO-x=8-x \Rightarrow HA^2=AO^2+HO^2 \Rightarrow x^2=48+(8-x)^2$

$$\Rightarrow x^2 = 48+64-16x+x^2 \Rightarrow x^2+16x-x^2=48+64 \Rightarrow 16x=112 \Rightarrow x=7 \Rightarrow \text{VH}=7 \text{ cm}$$

2. Un trunchi de piramidă triunghiulară regulată $ABCA'B'C'$ are raza cercului circumscris bazei mici de $4\sqrt{3}$ cm, raza cercului înscris bazei mari de $3\sqrt{3}$ cm și unghiul dintre înălțimea trunchiului și o față laterală a acestuia de 30° . Punctul M este mijlocul muchiei AB . Se cere:

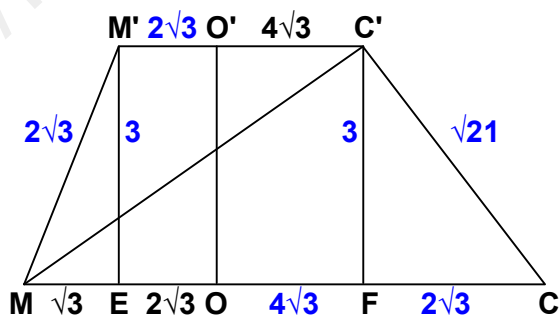
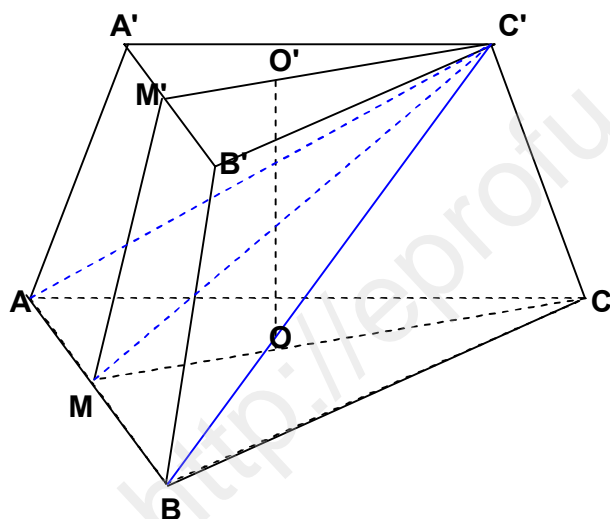
a) Aria laterală, aria totală și volumul trunchiului.

b) Distanța de la punctul M la planul $(BB'C')$.

c) Tangenta unghiului dintre planele $(AC'B)$ și (ABC) .

d) Distanța de la mijlocul înălțimii trunchiului la o față laterală a acestuia.

REZOLVARE

a) Raza cercului circumscris bazei mici este segmentul $O'C' \Rightarrow O'C' = 4\sqrt{3} \text{ cm}$

$$\text{Raza cercului înscris bazei mici este segmentul } O'M' = \frac{O'C'}{2} = \frac{4\sqrt{3}}{2} \Rightarrow O'M' = 2\sqrt{3} \text{ cm}$$

Raza cercului înscris bazei mari este segmentul $OM \Rightarrow OM = 3\sqrt{3} \text{ cm}$

Raza cercului circumscris bazei mari este segmentul $OC = 2 \cdot OM = 2 \cdot 3\sqrt{3} \Rightarrow OC = 6\sqrt{3} \text{ cm}$

(Relațiile dintre raza cercului înscris și circumscris unui triunghi echilateral sunt prezentate în detaliu la capitolul triunghiuri)

$$\text{Înălțimea bazei mici } M'C' = O'C' + O'M' = 4\sqrt{3} + 2\sqrt{3} = 6\sqrt{3} \text{ cm} \Rightarrow \frac{l\sqrt{3}}{2} = 6\sqrt{3} \Rightarrow l\sqrt{3} = 12\sqrt{3} \Rightarrow \mathbf{l = 12 \text{ cm}}$$

$$\text{Înălțimea bazei mari } MC = OC + OM = 6\sqrt{3} + 3\sqrt{3} = 9\sqrt{3} \text{ cm} \Rightarrow \frac{L\sqrt{3}}{2} = 9\sqrt{3} \Rightarrow L\sqrt{3} = 18\sqrt{3} \Rightarrow \mathbf{L = 18 \text{ cm}}$$

$$\text{Perimetrul bazei mici } P_b = 3 \cdot l = 3 \cdot 12 = \mathbf{36 \text{ cm}} ; \text{ Aria bazei mici } A_b = \frac{l^2\sqrt{3}}{4} = \frac{144\sqrt{3}}{4} = \mathbf{36\sqrt{3} \text{ cm}^2}$$

$$\text{Perimetrul bazei mari } P_B = 3 \cdot L = 3 \cdot 18 = \mathbf{54 \text{ cm}} ; \text{ Aria bazei mari } A_B = \frac{L^2\sqrt{3}}{4} = \frac{324\sqrt{3}}{4} = \mathbf{81\sqrt{3} \text{ cm}^2}$$

$$\angle(O'O; (ABB'A')) = \angle(M'E; M'M) = \angle(MM'E) = 30^\circ$$

$$\text{În } \triangle M'EM \text{ dr. în } E, \text{ dacă } \angle(MM'E) = 30^\circ \Rightarrow ME = \frac{M'M}{2} \Rightarrow \mathbf{M'M = 2 \cdot ME = 2\sqrt{3} \text{ cm}}$$

$$\text{În } \triangle M'EM \text{ dr. în } E \Rightarrow M'E^2 = M'M^2 - ME^2 = (2\sqrt{3})^2 - (\sqrt{3})^2 = 12 - 3 = 9 \Rightarrow M'E = \sqrt{9} \Rightarrow \mathbf{M'E = 3 \text{ cm.}}$$

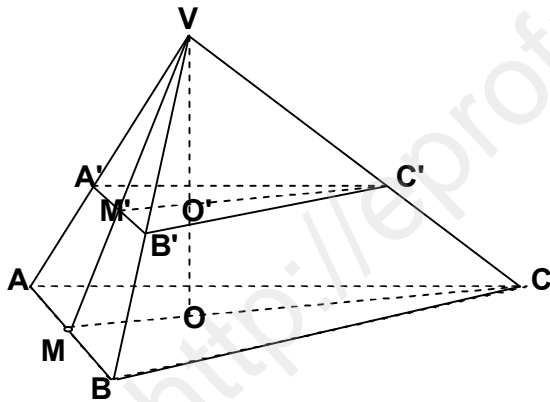
$$\text{Aria laterală a trunchiului} = \frac{(P_B + P_b) \cdot a_{tr}}{2} = \frac{(54 + 36) \cdot 2\sqrt{3}}{2} \Rightarrow \mathbf{\text{Aria laterală} = 90\sqrt{3} \text{ cm}^2}$$

$$\text{Aria totală} = A_l + A_B + A_b = 90\sqrt{3} + 81\sqrt{3} + 36\sqrt{3} \Rightarrow \mathbf{\text{Aria totală} = 207\sqrt{3} \text{ cm}^2}$$

$$\text{Volumul trunchiului} = \frac{h}{3} (A_B + A_b + \sqrt{A_B \cdot A_b}) = \frac{3}{3} (81\sqrt{3} + 36\sqrt{3} + \sqrt{81\sqrt{3} \cdot 36\sqrt{3}}) = 117\sqrt{3} + 54\sqrt{3}$$

$$\mathbf{\text{Volumul} = 171\sqrt{3} \text{ cm}^3}.$$

b)

$$d(M; (BB'C'C)) = d(M; (BB'C'C)) = d(M; (VBC))$$

Formez piramida MVBC și scriu volumul în 2 moduri

$$V_{MVBC} = \frac{\text{Aria } \triangle VBC \cdot d(M; (VBC))}{3} = \frac{\text{Aria } \triangle MBC \cdot VO}{3}$$

$$d(M; (VBC)) = \frac{\text{Aria } \triangle MBC \cdot VO}{\text{Aria } \triangle VBC}$$

Calculez VM și VO din asemanarea triunghiurilor VO'M' și VOM

$$M'O' \parallel MO \Rightarrow \triangle VO'M' \sim \triangle VOM \Rightarrow \frac{VO'}{VO} = \frac{O'M'}{OM} = \frac{VM'}{VM} \Rightarrow \frac{VO - 3}{VO} = \frac{2\sqrt{3}}{3\sqrt{3}} = \frac{VM - 2\sqrt{3}}{VM} \Rightarrow$$

$$3 \cdot (VO - 3) = 2VO \Rightarrow 3VO - 9 = 2VO \Rightarrow 3VO - 2VO = 9 \Rightarrow \mathbf{VO = 9 \text{ cm}}$$

$$3(VM - 2\sqrt{3}) = 2VM \Rightarrow 3VM - 6\sqrt{3} = 2VM \Rightarrow 3VM - 2VM = 6\sqrt{3} \Rightarrow \mathbf{VM = 6\sqrt{3} \text{ cm}}$$

$$\text{Aria } \Delta \text{MBC} = \frac{\text{Aria } \Delta \text{ABC}}{2} = \frac{81\sqrt{3}}{2} \text{ cm}^2 ; \text{Aria } \Delta \text{VBC} = \text{Aria } \Delta \text{VAB} = \frac{\text{AB} \cdot \text{VM}}{2} = \frac{18 \cdot 6\sqrt{3}}{2} = 54\sqrt{3} \text{ cm}^2$$

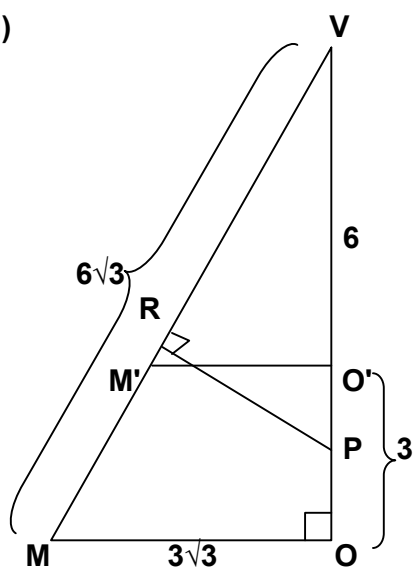
$$d(M; (VBC)) = \frac{81\sqrt{3}}{2} \cdot \frac{9}{1} \cdot \frac{1}{54\sqrt{3}} = \frac{9}{2} \cdot \frac{9}{1} \cdot \frac{1}{6} = \frac{27}{4} \Rightarrow d(M; (VBC)) = \frac{27}{4} \text{ cm}.$$

c) $\text{tg } \angle((AC'B); (ABC)).$

$$\left. \begin{array}{l} (AC'B) \cap (ABC) = AB \\ C'M \perp AB; C'M \subset (AC'B) \\ CM \perp AB; CM \subset (ABC) \end{array} \right\} \Rightarrow \angle((AC'B); (ABC)) = \angle(C'M; CM) = \angle(C'MC)$$

$$\text{In } \Delta C'FM \text{ dr. in F} \Rightarrow \text{tg } \angle(C'MF) = \frac{C'F}{MF} = \frac{3}{7\sqrt{3}} = \frac{3\sqrt{3}}{7 \cdot 3} = \frac{\sqrt{3}}{7} \Rightarrow \text{tg } \angle(C'MC) = \frac{\sqrt{3}}{7}$$

d)

Punctul P este mijlocul inaltimii OO'

$$d(P; (ABB'A')) = d(P; (VAB)) = d(P; VM)$$

$$\text{Construiesc } PR \perp VM \Rightarrow d(P; VM) = PR$$

Deoarece $m\angle(PVR) = m\angle(OVM)$ si $m\angle(VRP) = m\angle(VOM) \Rightarrow$

$$\Delta VRP \sim \Delta VOM \Rightarrow \frac{PR}{OM} = \frac{VP}{VM} \Rightarrow PR = \frac{OM \cdot VP}{VM}$$

$$PR = \frac{3\sqrt{3}}{1} \cdot \frac{15}{2} \cdot \frac{1}{6\sqrt{3}} = \frac{15}{4} \Rightarrow PR = \frac{15}{4} \text{ cm}$$